

PATVIRTINTA

Palangos miesto savivaldybės tarybos

2021 m. balandžio 1 d. sprendimu Nr. T2-68

Palangos miesto savivaldybės 2021 metų visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos
2 priedas

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS 2020 M. TRIUKŠMO STEBĖSENOS ATASKAITA

Triukšmas – viena iš fizinės taršos formų, būdingų urbanizuotai aplinkai, kuri, kaip ir kiti taršos veiksniai, ją veikia ir gali būti kenksminga žmonių sveikatai ir yra susijusi su didėjančiu visuomenės nepasitenkinimu. Triukšmo kaip bloginančio gyvenamosios aplinkos kokybę poveikis turi būti kontroliuojamas bei pagal galimybes mažinamas. Todėl būtina nuolat sekti triukšmo lygio būklę ir ją vertinti. Tai leis pagrįsti triukšmą mažinančių priemonių reikalingumą žmonių socialinėje aplinkoje ir tuo pačiu prisidės prie neigiamo poveikio sveikatai mažinimo.

Kurortinio sezono metu ypatingai aktualus triukšmo keliamas pavojus: išauga transporto srautai, dėl per garsios iš kavinių sklindančios muzikos dažnai viršijami leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai.

Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 8 punktą numato, kad savivaldybių vykdomosios institucijos organizuoja triukšmo stebėsenos (monitoringo) tyliosiose zonose atlikimą.

Vykdamas Palangos miesto savivaldybės Sveikatinimo programos priemonę „Triukšmo lygio stebėseną“, 2020 m. nustatyti ekvivalentiniai triukšmo lygiai 20 stebėsenos objektų.

2020 m. birželio 29 d.–liepos 1 d., 2020 m. liepos 8–10 d. ir 2020 m. rugpjūčio 12–14 d. Palangos miesto savivaldybės teritorijoje buvo atlikti triukšmo tyrimai, kuriuos įvykdė pagal tarptautinį standartą LST EN ISO/IEC 17025:2018 akredituotos UAB „Darna“ vystymosi instituto tyrimų laboratorijos (laboratorijos akreditacijos pažymėjimo Nr. LA.01.151) specialistai.

2020 m. birželio–rugsėjo mėn. nustatytose monitoringo vietose, tyliosiose zonose bei triukšmingiausiose (problemiškiausiose) vietose triukšmas buvo matuotas 3 kartus: dienos metu (7.00–19.00 val.), vakaro metu (19.00–22.00 val.) ir nakties metu (22.00–7.00 val.).

Tyrimo tikslas: 2020 m. birželio–rugsėjo mėnesiais Palangos miesto savivaldybės teritorijoje atlikti ekvivalentinio triukšmo tyrimus.

Tyrimo uždaviniai:

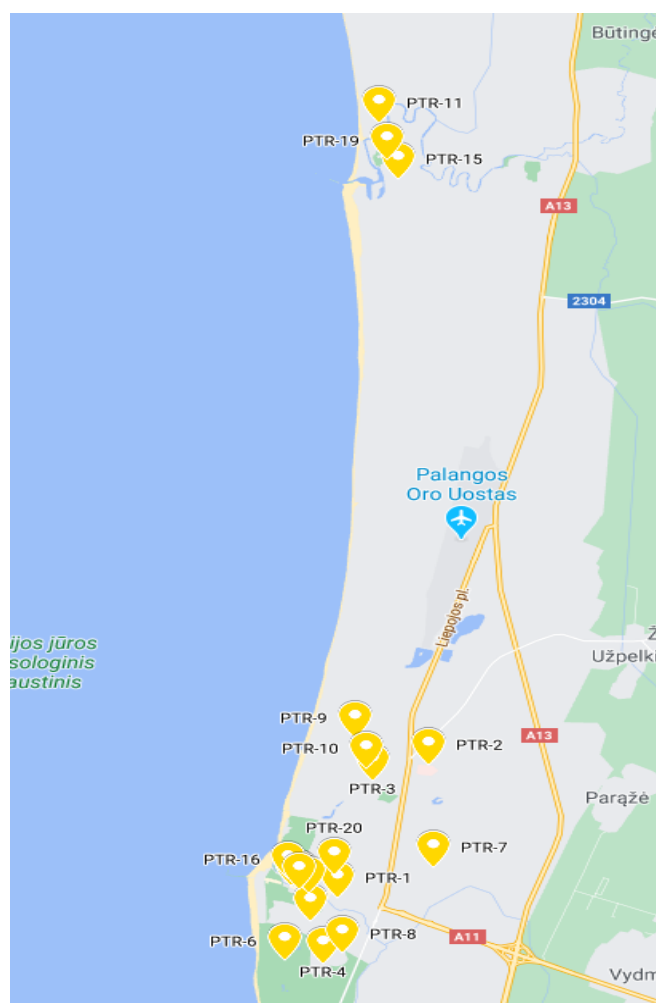
1. Nustatyti ekvivalentinį dienos, vakaro ir nakties triukšmo lygį.
2. Atlikti sukauptų duomenų analizę.

Tyrimo objektas: ekvivalentinio triukšmo stebėsenos vietos pateiktos 1 pav. Ekvivalentinio triukšmo stebėsenos vietų koordinatės pateiktos 1 lentelėje.

1 lentelė. Ekvivalentinio triukšmo stebėsenos vietų koordinatės Palangos miesto savivaldybės teritorijoje

Eil. Nr.	Stebėsenos objektas	Taško koordinatės LKS 94 koordinacių sistemoje	
		X	Y
1.	VšĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centras, Vytauto g. 92, Palanga	316743	6201930
2.	VšĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninės Palangos departamentas, Klaipėdos pl. 76, Palanga	318052	6204212
3.	VšĮ Palangos reabilitacijos ligoninė, Vytauto g. 153, Palanga	317304	6203956

4.	VšĮ Palangos vaikų reabilitacijos sanatorija „Palangos gintaras“, Vytauto g. 30, Palanga	316486	6200768
5.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Vydūno al. 4, Palanga	316349	6201537
6.	Palangos gintaro muziejus, Vytauto g. 17, Palanga	315976	6200854
7.	S. Kulikauskienės įmonės bendrosios praktikos gydytojo centras, Medvalakio g. 6, Palanga	318053	6202410
8.	UAB Poilsio namai „Baltija“, S. Dariaus ir S. Girėno g. 20, Palanga	316758	6200951
9.	UAB „Palangos Žvorūnė“, Vanagupės g. 15, Palanga	317096	6204723
10.	UAB „Palangos linas“, Vytauto g. 155, Palanga	317228	6204183
11.	UAB sveikatos centras „Energetikas“, Kuršių takas 1, Palanga	317861	6215476
12.	J. Basanavičiaus g. 32, Palanga	316237	6202140
13.	J. Basanavičiaus g. 38, Palanga	316184	6202156
14.	J. Basanavičiaus g. ir Birutės al. sankryža, Palanga	316135	6202161
15.	Kopų g. ir Šventosios g. sankryža, Palanga	318095	6214482
16.	Birutės al. 24, Palanga	316097	6202282
17.	J. Basanavičiaus g. 11, Palanga	316359	6202027
18.	J. Basanavičiaus g. 25, Palanga	316239	6202093
19.	Kopų g. 22, Palanga	317951	6214824
20.	Vytauto g. 69, Palanga	316703	

1 pav. Ekvivalentinio triukšmo stebėsenos vietas Palangos miesto savivaldybės teritorijoje

Tyrimo metodika. Atlikti aplinkos triukšmo matavimo rezultatai palyginami su LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakyme Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (suvestinė redakcija nuo 2018-02-14) pateikiamais atitinkamais leidžiamais triukšmo ribiniais dydžiais. Nepastovus triukšmas gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje vertinamas pagal ekvivalentinį garso slėgio lygį ir maksimalų garso slėgio lygį, o pastovus – pagal ekvivalentinį garso slėgio lygį. Maksimalaus ir ekvivalentinio triukšmo matavimams naudotas automatinis triukšmo analizatorius, instaliuotas į mobilią laboratoriją. Atliekant triukšmo matavimus vadovautasi:

1. LST ISO 1996-1:2017 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir vertinimas. 1 dalis. Pagrindiniai dydžiai ir vertinimo procedūros (tapatus ISO 1996-1:2016)“.

2. LST ISO 1996-2:2017 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir vertinimas. 2 dalis. Garso slėgio lygių nustatymas (tapatus ISO 1996-2:2017)“.

Maksimalus garso lygis – garso lygis, atitinkantis triukšmo matuoklio maksimalų rodmenį matavimo metu dBAmaks;

Nepastovaus triukšmo ekvivalentinis garso lygis – pastovaus plačiajuosčio triukšmo, kurio vidutinis kvadratinis garso slėgis toks pat, kaip ir nagrinėjamo nepastovaus triukšmo tam tikro laiko intervale, garso lygis.

Dienos triukšmo rodiklis (Ldienos) – dienos metu (nuo 7 val. iki 19 val.) triukšmo sukkelto dirginimo rodiklis – vidutinis ilgalaikis A svertinis garso lygis, nustatytas kaip vienu metu dienos vidurkis.

Vakaro triukšmo rodiklis (Lvakaro) – vakaro metu (nuo 19 val. iki 22 val.) triukšmo sukkelto dirginimo rodiklis – vidutinis ilgalaikis A svertinis garso lygis, nustatytas kaip vienu metu vakaro vidurkis.

Nakties triukšmo rodiklis (Lnakties) – nakties metu (nuo 22 val. iki 7 val.) triukšmo sukkelto miego trikdyimo rodiklis – vidutinis ilgalaikis A svertinis garso lygis, nustatytas kaip vienu metu nakties vidurkis.

Dienos, vakaro ir nakties triukšmo rodiklis (Ldvn) – triukšmo sukkelto dirginimo rodiklis.

Nepastovus triukšmas – triukšmas, kuris nuolat kinta, pertrūksta arba pulsuoja ir kurio garso slėgio lygio pokytis didesnis kaip 5 dBA.

Maksimalus garso slėgio lygis (LAFmax) – didžiausias garso slėgio lygis, kai standartinė dažninė svertis yra A svertis, o standartinė laiko svertis yra F svertis.

Ekvivalentinis garso slėgio lygis (LAeqT) – ekvivalentinis nuolatinis garso slėgio lygis, kai standartinė dažninė svertis yra A svertis.

2 lentelė. Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje (HN 33:2011)

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Paros laikas, val.	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (L_{AeqT}), dBA	Maksimalus garso slėgio lygis (L_{AFmax}), dBA
1.	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo	7–19	65	70
		19–22	60	65
		22–7	55	60
2.	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeliama triukšmą	7–19	55	60
		19–22	50	55
		22–7	45	50

Pastaba: kurortuose ir kurortinėse teritorijose, aplinkoje triukšmo ribiniai dydžiai yra mažinami 5 dBA.

PALANGOS MIESTO APLINKOS TRIUKŠMO RODIKLIŲ APIBENDRINIMAS

1. 2020 m. Palangos miesto savivaldybės teritorijoje 20 stebėsenos objektų buvo atlikta 180 ekvivalentinio triukšmo matavimų dienos (07.00–19.00 val.), vakaro (19.00–22.00 val.), nakties (22.00–07.00 val.) laikotarpiu.

2. Apibendrinus 2020 m. birželio–rugpjūčio mėnesiais atliktus ekvivalentinio triukšmo tyrimų duomenis galima teigti, kad ekvivalentinis triukšmo lygis tyrimo vietose kito nuo 39,8 iki 68,8 dBA.

3. Dienos metu ribinis dydis viršytas devyniose matavimo vietose, vakaro – dešimtyje, o nakties metu tik vienoje matavimo vietoje. Didžiausias ekvivalentinis triukšmas išmatuotas tyrimo vietose Nr. 12 (J. Basanavičiaus g. 32, Palanga), 13 (J. Basanavičiaus g. 38, Palanga), 14 (J. Basanavičiaus g. ir Birutės al. sankryža, Palanga), 15 (Kopų g. ir Šventosios g. sankryža, Palanga) ir 16 (Birutės al. 24, Palanga).

4. Matavimo vietų, kuriose viršijami triukšmo rodiklių ribiniai dydžiai, skaičius aplinkoje kito nuo 0 % iki 30 %. Daugiausia ekvivalentinio triukšmo viršijimų gauta vakaro metu.

5. Atkreiptinas dėmesys, kad triukšmingiausiose vietose nuolat yra atliekama triukšmo kontrolė – Palangos miesto savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus specialistai kartu su Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Palangos miesto policijos komisariato pareigūnais vykdo patikrinamuosius reidus ir organizuoja garso slėgio matavimus.
